

Raadsvoorstel

Onderwerp **Wijzigingsverordening 'Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Assen 2016'**

Kenmerk	BB00424/P128740
Datum verzending	vrijdag 8 oktober 2021
Besluitvormende raad	donderdag 18 november 2021
Consulterende raad	N.v.t.
Namens	het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen de heer M.L.J. Out, burgemeester de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

- 1.1 De wijzigingsverordening 'Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Assen 2016' vast te stellen.

2 Inleiding

Sinds januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de kwaliteit en voor de continuïteit van de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Daarmee zijn gemeenten ook verantwoordelijk voor het toezicht op de uitvoering van deze wet en voor handhaving bij overtredingen. De rijksoverheid is verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de uitvoering van de Jeugdwet. Dit toezicht is belegd bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Het college van B&W is verantwoordelijk voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod. Daarnaast zijn gemeenten verantwoordelijk voor het voorkomen en aanpakken van mogelijke onrechtmatigheden (waaronder fouten en fraude) met zorggeld, zowel vanuit de Wmo als vanuit de Jeugdwet.

In de brief van 7 oktober 2021 en in de bijeenkomst van 26 oktober 2021 wordt u nader geïnformeerd over de samenwerking in Noord- en Midden-Drenthe, het project 'Zorgdragen voor Toezicht' en de rol van uw raad.

3 Beoogd effect

Met het vaststellen van de wijzigingsverordening wordt een bijdrage geleverd aan het optimaliseren van de kwaliteit en rechtmatigheid van de maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp. Toezicht en handhaving is één van de middelen die wij inzetten om kwetsbare inwoners te beschermen tegen aanbieders die kwalitatief onvoldoende ondersteuning leveren, misbruik maken van cliënten en/of frauderen met gemeenschapsgeld. Ook willen we voorkomen dat de budgetten voor maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp onnodig worden belast door onjuist (waaronder onrechtmatig) gebruik.

4 Argumenten

4.1 Om adequaat uitvoering te geven aan toezicht en handhaving dient de verordening te worden gewijzigd.

De 5 NMD-gemeenten – Aa en Hunze, Assen, Midden-Drenthe, Noordenveld en Tynaarlo – hebben gezamenlijk toezichthouders kwaliteit en rechtmatigheid aangesteld. Ook is gezamenlijk de 'Visie Zorgdragen voor Toezicht op de WMO en Jeugdwet' opgesteld waarin de visie op de toezicht en handhaving is verwoord. De visie gaat in op 'wat' de NMD-gemeenten willen bereiken met toezicht en handhaving. In de visie is onder meer aandacht gegeven aan de prioritering in de keuze preventie of repressie, waarbij de keuze is gemaakt om in te zetten op preventie. Ook is aandacht besteed aan de ethische grenzen van handhaving, in die zin dat het ook bij handhaving draait om maatwerk. Om uiteindelijk te kunnen handhaven is er een handhavingsbeleid en een verordening nodig waarin is vastgelegd welke maatregelen (sancties) wanneer worden genomen, dus 'hoe' de NMD-gemeenten gaan handhaven.

Het toezicht- en handhavingsbeleid dat op 5 oktober 2021 door ons is vastgesteld is één van de middelen die wij inzetten om te voorkomen dat budgetten voor jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning onnodig worden belast door onjuist (waaronder onrechtmatig) gebruik. Zowel naar 'buiten' (cliënten, aanbieders etc.) als naar 'binnen' (toezichthouders, consultants etc.) geeft het aan hoe in NMD toezicht en handhaving is vormgegeven en welke (beleids)keuzes hierin zijn gemaakt. Onze grootste prioriteit ligt bij het beschermen van onze (meest) kwetsbare inwoners. In de toezicht en handhaving werken wij volgens de cirkel van naleving: door goede *communicatie* en *dienstverlening* voorkomen wij zoveel mogelijk fouten en fraude. Wij *controleren* periodiek en wanneer er sprake is van onrechtmatig gebruik *sanctioneren* wij op maat. Sanctioneren op maat leidt niet tot willekeur: gelijke gevallen worden gelijk behandeld en ongelijke gevallen ongelijk. Het toezicht en handhaving zijn gericht op (kwaliteits)verbetering bij de zorgaanbieders.

Voor goede toezicht en handhaving is het van belang dat er duidelijke regels zijn vastgelegd in de verordening. In de huidige verordening is de basis gelegd voor toezicht en handhaving, namelijk dat ons college nadere regels opstelt op welke wijze toezicht wordt gehouden op de uitvoering van voorzieningen, dat hiervoor een toezichthoudend ambtenaar wordt aangewezen en de basis van de controles. Naar aanleiding van het opstellen van het toezicht- en handhavingsbeleid en op basis van wensen uit de praktijk om een aantal regels vast te leggen in de verordening, wordt uw raad voorgesteld om de verordening op de volgende punten te wijzigen.

- Toevoeging van de begrippen *fout*, *fraude*, *niet integer handelen*, *pgb-aanbieder*, *pgb-beheerder en zin-aanbieder*. Hiermee wordt meer duidelijkheid verschaft wat wordt verstaan onder deze begrippen.
- Uitbreiding van het artikel herziening en intrekking:
 - toevoeging van lid 1 en 2 welke zijn overgenomen uit de Wmo 2015 en Jeugdwet, hierdoor wordt het artikel beter leesbaar;
 - lid 3 stelt het college in de gelegenheid om een beslissing tot verlening van een voorziening of pgb in bepaalde situaties te herzien dan wel in te trekken;
 - lid 4 stelt het college in de gelegenheid om een beschikking tot verlening van pgb in te trekken wanneer de pgb niet is gebruikt waarvoor deze is toegekend. Ten opzichte van de huidige verordening is de termijn van zes maanden eruit gehaald zodat het college niet zes maanden hoeft te wachten op intrekking van de beschikking wanneer al eerder duidelijk wordt dat de pgb niet wordt gebruikt waarvoor deze was bestemd;
 - lid 5 geeft het college de discretionaire bevoegdheid om te besluiten geheel of gedeeltelijk van de herziening of intrekking af te zien indien de omstandigheden hiertoe aanleiding geven. De toepassing van dit lid dient goed gemotiveerd te worden.
- Terugvordering is opgenomen in een nieuw artikel. In dit artikel is uitgebreider opgenomen wanneer een voorziening of pgb kan worden teruggevorderd. Dit biedt de medewerkers in de praktijk meer handvatten om in geval van fouten of fraude ten onrechte toegekende voorzieningen terug te vorderen.

- Het hoofdstuk toezicht en handhaving is uitgebreid:
 - in de verordening is – conform de huidige praktijk – opgenomen dat een toezichthouder rechtmatigheid ook kan worden aangesteld als buitengewoon opsporingsambtenaar. Hiermee verkrijgt deze toezichthouder strafrechtelijke bevoegdheden om onrechtmatig gebruik op te sporen;
 - in de verordening wordt de basis gelegd om nadere regels op te stellen met betrekking tot het openbaar maken van de rapporten van bevindingen Wmo door een toezichthoudend ambtenaar (beslispunt 3);
 - het artikel over controle is uitgebreid. Om oneigenlijk gebruik tegen te gaan is opgenomen dat het college het gebruik van voorzieningen en pgb en de behaalde resultaten monitort in relatie tot de gestelde doelen;
 - naast uitbreiding van het artikel met betrekking tot de controle is er een apart artikel opgenomen in de verordening met een inspanningsverplichting voor uw college om oneigenlijk gebruik van voorzieningen te voorkomen en fraude te bestrijden. In dit artikel is een aantal maatregelen opgenomen welke in ieder geval dienen te worden ondernomen. Het opnemen van dit artikel heeft met name tot doel transparant te zijn en draagt bij aan de preventie;
 - tenslotte is in de verordening een zorgplicht voor het college opgenomen voor het Meldpunt kwaliteit en rechtmatigheid. Deze is inmiddels gerealiseerd, maar krijgt hiermee een juridische basis.

5 Kanttekeningen

5.1 *De verordening wordt voorgelegd aan de vijf gemeenteraden binnen NMD.*

Bijgevoegde wijzigingsverordening wordt aan alle vijf de gemeenteraden binnen NMD aangeboden ter vaststelling. Op deze wijze werken de toezichthouders met hetzelfde beleid en regels. De verordening wordt niet gelijktijdig aan de verschillende gemeenteraden aangeboden, maar de verordeningen treden allen in werking op 1 januari 2022. Dit stelt elke gemeente in de gelegenheid om de eigen procedures te volgen en eventuele andere aanpassingen aan de eigen verordening in één keer mee te nemen. In Assen heeft een interne inventarisatie geen wijzigingen opgeleverd die op dit moment verwerkt dienen te worden in de verordening.

6 Kosten, baten en dekking

De gekozen werkwijze in het toezicht- en handavingsbeleid leidt niet tot meerkosten. De implementatie van het beleid kan binnen de bestaande kaders plaatsvinden.

7 Communicatie, participatie

Bij de totstandkoming van het beleid en de voorgestelde wijziging van de verordening zijn verschillende ambtenaren uit de vijf gemeenten betrokken geweest. Zij zijn allen in de gelegenheid gesteld om mee te denken, input te leveren en mee te lezen. De Participatieraad en RCPA zijn om een reactie gevraagd, het advies is bijgevoegd in de bijlage.

Na vaststelling van de verordening zal deze worden gepubliceerd op www.overheid.nl. Communicatie over vaststelling van de verordening en het beleid zal gebeuren via o.a. Berichten van de Brink, gemeentelijke websites en de website NMD.

8 Inclusie

Met het toezicht- en handavingsbeleid en vaststellen van de wijziging van de verordening wordt een bijdrage geleverd aan het optimaliseren van de kwaliteit en rechtmatigheid van de maatschappelijke

ondersteuning en jeugdhulp. Kwalitatief goede maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp draagt bij aan een inclusieve stad doordat mensen ongeacht een fysieke/verstandelijke beperking of psychische aandoening kwalitatief goede zorg en ondersteuning krijgen om mee te kunnen doen, mee te tellen en gezien te worden.

9 Vervolg

De verordening treedt in werking op 1 januari 2022.

10 Bijlagen

1. Wijzigingsverordening 'Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Assen 2016'.
2. Toezicht- en handhavingsbeleid 2021 – 2025 Noord- en Midden-Drenthe Wmo 2015 en Jeugdwet incl. bijlage (ter informatie).
3. Nadere regels inzake actieve openbaarmaking van rapporten van bevindingen WMO-toezicht (ter informatie.)
4. Advies RCPA en Participatieraad (ter informatie).

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 8 oktober 2021,

Besluit

- 1.1 De wijzigingsverordening 'Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Assen 2016' vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 18 november 2021.

De raad voornoemd,

Voorzitter, M.L.J. Out

Griffier, J. de Jonge